

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2011. július 12. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2011. július 13. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A jelentős kárt okozó, üzletszerűen, bűnszervezetben elkövetett csalás büntette és más bűncselekmények miatt I.r.vádltott és társai ellen indult büntetőügyben a Veszprém Megyei Bíróság 2009. május 28. napján kihirdetett 8.B.975/2007/192. számú ítéletét **megváltoztatja.**

I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r., VII.r., X.r. és XIX.r. vádlottak vonatkozásában a bűnszervezetben elkövetésre utalást mellőzi, ezen vádlottak terhére megállapított csalási cselekmények vonatkozásában további minősítő körülmény a (2) bekezdés a/ pontja szerinti bűnszövetségben elkövetés.

VII.r. vádlott 2 rb, a Btk. 318.§ (1) bekezdésében meghatározott és az (5) bekezdés a/ pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett csalás büntetteként - melyből 1 rb cselekmény kísérleti szakban maradt, 1 rb cselekmény folytatólagos - értékelt cselekménye a Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a/ pont, (6) bekezdés b/ pont, valamint

XIX.r. vádlott 3 rb, a Btk. 318.§ (1) bekezdésében meghatározott és az (5) bekezdés a/ pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett csalás büntetteként értékelt cselekménye a Btk. 318.§ (1) bekezdés, figyelemmel a (2) bekezdés a/ pontjára, a (6) bekezdés b/ pontja szerint minősül.

Ezért és a terhükre első fokon megállapított további bűncselekmények miatt az ítéltábla az elsőfokú bíróság által alkalmazott fő- és mellékbüntetést tekinti kiszabottnak azzal, hogy I.r., II.r, III.r, IV.r, V.r, VII.r. és X.r. vádlottak tekintetében a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön.

Az ítélet tábla a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezést I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r., VII.r., X.r. és XIX.r. vádlottak vonatkozásában mellőzi.

Az ítélet tábla I.r. vádlott tekintetében 14.940.000 (tizennégy millió-kilencszáznegyvenezer) Ft-ra,

II.r. vádlott tekintetében 8.010.000 (nyolc millió-tízezer) Ft-ra,

VII.r. vádlott tekintetében 200.000 (kétszázezer) Ft-ra, míg

XIX.r. vádlott tekintetében 3.840.000 (három millió-nyolcszáznegyvenezer) Ft-ra vagyonelkobzást rendel el.

Az elsőfokú bíróság ítéletét egyebekben I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r., VI.r., VII.r., VIII.r., X.r., XIII.r., XIV.r., XV.r., XVIII.r., XIX.r. és XX.r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során 126.750 (százhuszonhatezer-hétszázötven) Ft bűnügyi költség merült fel, melyből

- II.r. vádlott 6.000 (hatezer) Ft-ot,
- VI.r. vádlott 21.000 (huszonegyezer) Ft-ot,
- VII.r. vádlott 26.250 (huszonhatezer-kettőszázötven) Ft-ot,
- VIII.r. vádlott 26.250 (huszonhatezer-kettőszázötven) Ft-ot,
- X.r. vádlott 21.000 (huszonegyezer) Ft-ot,
- XIX.r. vádlott 26.250 (huszonhatezer-kettőszázötven) Ft-ot

köteles megfizetni.

I n d o k o l á s :

A Veszprém Megyei Bíróság a 2009. május 28. napján kelt 8.B.975/2007/192. számú ítéletével I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 6 rb társtettesként elkövetett csalás büntettségében, melyből 2 rb cselekményt folytatólagosan követett el (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés c/ pont, (6) bekezdés b/ pont), 20 rb közokirat-hamisítás büntettségében (Btk. 274.§ (1) bekezdés b/ pont), 22 rb magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§), 4 rb jármű önkényes elvételének büntettségében (Btk. 327.§ (1) bekezdés), mely cselekményeket bünszervezetben követte el.

II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 4 rb társtettesként elkövetett csalás büntettségében, melyből 2 rb cselekményt folytatólagosan követett el (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés c/ pont, (6) bekezdés b/ pont), 1 rb csalás büntettségében (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés c/ pont, (5) bekezdés b/ pont), 22 rb közokirat-hamisítás büntettségében (Btk. 274.§ (1) bekezdés b/ pont), 5 rb jármű önkényes elvételének büntettségében (Btk. 327.§ (1) bekezdés) és 25 rb magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§), mely cselekményeket bünszervezetben követte el.

III.r. vádlott bűnösségét 4 rb társtettesként elkövetett csalás bűntettében, melyből 3 rb cselekményt folytatólagosan követett el (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés c/ pont, (6) bekezdés b/ pont), 20 rb közokirat-hamisítás bűntettében (Btk. 274.§ (1) bekezdés b/ pont), 22 rb magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§), 5 rb jármű önkényes elvételének bűntettében (Btk. 327.§ (1) bekezdés) állapította meg, mely cselekményeket bünszervezetben követte el.

IV.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 5 rb társtettesként elkövetett csalás bűntettében, melyből 3 rb cselekményt folytatólagosan követett el (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés c/ pont, (6) bekezdés b/ pont), 20 rb közokirat-hamisítás bűntettében (Btk. 274.§ (1) bekezdés b/ pont), 24 rb magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§), 4 rb jármű önkényes elvételének bűntettében (Btk. 327.§ (1) bekezdés), mely cselekményeket bünszervezetben követte el.

V.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb társtettesként és folytatólagosan elkövetett csalás bűntettében (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés c/ pont, (6) bekezdés b/ pont), 5 rb közokirat-hamisítás bűntettében (Btk. 274.§ (1) bekezdés b/ pont), 5 rb magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§), 5 rb jármű önkényes elvételének bűntettében (Btk. 327.§ (1) bekezdés), mely cselekményeket bünszervezetben követte el.

VI.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 3 rb társtettesként elkövetett csalás bűntettében (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés a/ pont), 3 rb közokirat-hamisítás bűntettében (Btk. 274.§ (1) bekezdés b/ és c/ pont) és 2 rb magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§).

VII.r. vádlott bűnösségét 2 rb társtettesként elkövetett csalás bűntettében, melyből 1 rb cselekmény kísérleti szakban maradt, 1 rb cselekményt folytatólagosan követett el (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés a/ pont), 7 rb magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§), 1 rb közokirat-hamisítás bűntettében (Btk. 274.§ (1) bekezdés c/ pont) állapította meg, mely cselekményeket bünszervezetben követte el.

VIII.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb társtettesként és folytatólagosan elkövetett csalás bűntettében (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés a/ pont), 2 rb magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§), 1 rb közokirat-hamisítás bűntettében (Btk. 274.§ (1) bekezdés b/ pont).

IX.r. vádlott bűnösségét megállapította 1 rb társtettesként elkövetett csalás bűntettében (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés a/ pont) és 1 rb magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§).

X.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb társtettesként és folytatólagosan elkövetett csalás bűntettében (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés c/ pont, (6) bekezdés b/ pont), 1 rb társtettesként elkövetett csalás bűntettének kísérletében (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés c/ pont, (6) bekezdés b/ pont), 3 rb közokirat-hamisítás bűntettében (Btk. 274.§ (1)

bekezdés b/ pont) és 7 rb magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§), mely cselekményeket bünszervezetben követte el.

XII.r. vádlott bűnösségét 1 rb csalás büntetében, mint bűnsegéd (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés a/ pont) állapította meg.

XIII.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb csalás büntetében, mint bűnsegéd, melyből 1 rb cselekményt folytatólagosan követett el (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés c/ pont, (6) bekezdés b/ pont).

XV.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb társtettesként elkövetett csalás büntetében (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés a/ pont) és 1 rb magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§).

XVI.r. vádlott bűnösségét 1 rb társtettesként elkövetett csalás büntetében (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés a/ pont) és 1 rb magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§) állapította meg.

XVII.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb társtettesként elkövetett csalás büntetében (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés a/ pont) és 2 rb magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§).

XVIII.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb csalás büntetében, mint bűnsegéd (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés a/ pont) és 1 rb magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§).

XIX.r. vádlott bűnösségét 3 rb társtettesként elkövetett csalás büntetében (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés a/ pont) és 3 rb magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§) állapította meg, kimondva, hogy a cselekményeket bünszervezetben követte el.

XI.r. vádlottat 1 rb csalás büntette (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés a/ pont), 1 rb magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276.§) és 1 rb társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette (Btk. 274.§ (1) bekezdés b/ pont) miatt emelt vád alól felmentette.

Ugyancsak felmentette *XIV.r.* vádlottat az 1 rb bünszervezetben részvétel büntette (Btk. 263/C.§ (1) bekezdés) miatt emelt vád alól.

XX.r. vádlottat a bíróság az 1 rb csalás büntette (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés a/ pont) és 1 rb magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276.§) miatt emelt vád alól felmentette.

VI.r., XII.r., XIII.r., XV.r. és XIX.r. vádlottakat az 1 rb bünszervezetben részvétel büntette (Btk. 263/C.§ (1) bekezdés) miatt emelt vád alól mentette fel.

A fenti bűncselekmények elkövetése miatt a bíróság

I.r. vádlottat - halmazati büntetésül - 4 év fegyházbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra,

II.r. vádlottat - halmazati büntetésül - 4 év fegyházbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra,

III.r. vádlottat - halmazati büntetésül - 4 év fegyházbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra,
IV.r. vádlottat - halmazati büntetésül - 4 év fegyházbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

V.r. vádlottat a megyei bíróság - halmazati büntetésül - 2 év fegyházbüntetésre és mellékbüntetésül 2 év közügyektől eltiltásra,

VI.r. vádlottat - mint visszaesőt, halmazati büntetésül - 1 év 4 hónap börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra,

VII.r. vádlottat - halmazati büntetésül - 2 év fegyházbüntetésre és mellékbüntetésül 2 év közügyektől eltiltásra,

VIII.r. vádlottat - halmazati büntetésül - 1 év 6 hónap börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

IX.r. vádlottat - halmazati büntetésül - 6 hónap börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette,

X.r. vádlottat - halmazati büntetésül - 2 év fegyházbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

XII.r. vádlottat 6 hónap börtönbüntetésre,

XIII.r. vádlottat - halmazati büntetésül - 1 év 4 hónap börtönbüntetésre,

XV.r. vádlottat - halmazati büntetésül - 6 hónap börtönbüntetésre,

XVI.r. vádlottat - halmazati büntetésül - 6 hónap börtönbüntetésre,

XVII.r. vádlottat - halmazati büntetésül - 10 hónap börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását XII., XIII., XV., XVI., XVII.r. vádlottak vonatkozásában 2-2 évi időtartamra felfüggesztette.

XVIII.r. vádlottat 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Egy napi tétel összegét a bíróság 600 Ft-ban állapította meg. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak átváltoztatásáról.

XIX.r. vádlottat - halmazati büntetésül - 1 év 2 hónap börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r., VII.r., X.r., XIX.r. vádlott esetében megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsáthatóak.

Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, az eljárás során lefoglalt bűnjelek sorsáról, a zár alá vett számlákon lévő összegek, illetőleg a tulajdoni hányadok, valamint az ingóságok esetében a zár alá vétel fenntartásról. Elbírálta a benyújtott polgári jogi igényeket, illetőleg az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről is döntött.

A Veszprém Megyei Bíróság ítéletével szemben az ügyész I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r., VII.r. és X.r. vádlottak terhére, a kiszabott fő- és mellékbüntetés súlyosítása miatt, VI.r., XII.r., XIII.r., XV.r., XIX.r. vádlottak terhére bünszervezetben részvétel büntette miatt felmentés miatt, bűnösségük megállapítása és a kiszabott büntetés súlyosítása céljából, XIV.r., XI.r. és XX.r. vádlottak terhére bűnösségük megállapítása és a büntetés kiszabása végett jelentett be fellebbezést. Indokolásában rámutatott arra, hogy álláspontja szerint az első fokú bíróság az I., II., III., IV., V., VII. és X.r. vádlottak vonatkozásában megalapozott tényállást állapított meg, azonban a büntetés kiszabása során nem tartotta szem előtt a büntetési célokat, nem

értékelte kellő súllyal a számba vett nyomatékos súlyosító körülményeket és ennek alapján a vádlottakkal szemben indokolatlan enyhe büntetést szabott ki.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság VI.r., XII.r., XIII.r., XV.r. és XIX.r. vádlottak vonatkozásában, bünszervezetben részvétel büntetnének kivételével megállapította bűnösségüket. Az ítélezése alapjául szolgáló tényállásból VI.r. vádlott esetében az első fokú bíróság álláspontját is figyelembe véve indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elkövetéskori tudattartamára nézve helyes jogi következtetés levonásával VI., XII., XIII., XV. és XIX.r. vádlottakat mondja ki bűnösnek bünszervezetben részvétel büntetében is.

XIV.r. vádlott vonatkozásában rámutatott arra, hogy az ő esetében az elfogadott bizonyítékok és cselekvőségére tett ténymegállapítás alapján nem passzív jelenlét, hanem tényleges tevőleges magatartás állapítható meg, így az elkövetéskori tudattartamra tekintettel, helyes jogi következtetés levonásával a vádlott bűnösségét bünszervezetben részvétel büntetében meg kell állapítani és vele szemben büntetést kell kiszabni.

XI.r. vádlott vonatkozásában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletét megalapozatlanság okából helyezze hatályon kívül, hiszen az első fokú bíróság III.r. vádlott terhelő vallomását nem értékelte kellőképpen, abból csak azt emelte ki, hogy a vádlottnak a célja legális értékesítés volt, jöllehet abból a körülményből, hogy a vádlott a vásárlást követően rövid időn belül „értékesíteni” akarta a gépkocsit, helyes tényállást megállapítva helyes jogi következtetést lehetett volna levonni a vádlott bűnösségére.

XX.r. vádlott esetében ugyancsak az első fokú bíróság ítéletének megalapozatlanság okából történő hatályon kívül helyezését indítványozta, azzal, hogy az első fokú bíróság egy másik tanácsát utasítsa a másodfokú bíróság a megismételt eljárás lefolytatására. Véleménye szerint az első fokú bíróság nem értékelte kellő súllyal III.r. vádlott terhelő vallomását, miszerint XX.r. vádlott tudhatta, hogy nem legális hitelről van szó. Nem értékelte kellőképpen XVII.r. vádlott vallomását, mely szerint a hitelezéshez szükséges hamis iratok nem tőle származnak, továbbá, hogy a hitel összegét XX.r. vádlott I.r. vádlott magánszámlájára utaltatta. Abban az esetben, ha az ügyészi fellebbezés szerint az első fokú bíróság e bizonyítékokat okszerűen értékelte volna, akkor XX.r. vádlott tekintetében bűnösségére is helyes következtetést lehetett volna levonni.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség a Bf.133/2008/14-I. számú átiratában az ügyész által bejelentett fellebbezést módosítással tartotta fenn. I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r., VII.r. és X.r. vádlottak terhére, a kiszabott fő- és mellékbüntetés súlyosítása miatt bejelentett fellebbezést fenntartotta, VI.r. és XIII.r. vádlottak terhére bejelentett fellebbezést súlyosítás végett, továbbá annak megállapítása érdekében tartotta fenn, hogy a terhükre rótt bűncselekményt bünszervezetben követték el, XIX.r. vádlott ellen bejelentett fellebbezést csak a büntetés súlyosítása végett tartotta fenn, XIV.r. és XX.r. vádlottak terhére bűnösségük megállapítása és büntetés kiszabása végett bejelentett fellebbezést fenntartotta. XII.r., XV.r. vádlottak terhére a bünszervezetben részvétel büntette miatti felmentés, továbbá a XI.r. vádlott esetében a felmentés miatt bejelentett ügyészi fellebbezéseket visszavonta.

Indokolásában kifejtette, hogy az első fokú bíróság az eljárási törvényeket betartotta, a megállapított tényállás nagyrészt megalapozott. A V. tényállási pont tekintetében kisebb mértékű felderítetlenségre mutatott rá, illetőleg indítványozta a tényállást kiegészíteni azzal, hogy a befolyt összeget XX.r. vádlott I.r. vádlott magánszámlájára utalta.

Kifejtette, hogy a megalapozott tényállásból a megyei bíróság jórészt helyesen következtetett a vádlottak bűnösségére, azonban tévedett, amikor XIV.r. és XX.r. vádlottak esetében nem látta bizonyíthatónak a bűncselekmény elkövetését, és ezért őket az ellenük emelt vád alól felmentette. XIV.r. vádlott vonatkozásában rámutatott arra, hogy álláspontja szerint a bíróság helytelen következtetést vont le a vádlott tudattartamára vonatkozóan. Rámutatott arra, hogy a tényállásban a bíróság megállapította azt, hogy a vádlott gépkocsik javítását, illetőleg alkalmanként behozatalát végezte. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint egyértelmű, hogy ez a cselekmény szervesen kapcsolódik a bűnszervezet működéséhez, hiszen I.r. és II.r. vádlottak elsődlegesen ilyen gépkocsikra követték el a cselekményeket. Véleménye szerint a bíróság részben indokolási kötelezettségét is megsértette, amikor nem foglalkozott érdemben III.r. vádlott azon nyilatkozatával, hogy XIV.r. vádlott a teljes bűnszervezetről tudott. Álláspontja szerint ezekből a tényekből egyértelműen következik, hogy jóllehet a vagyon elleni bűncselekményekben XIV.r. vádlott nem vett részt, tevékenységével a bűnszervezet működését segítette és erősítette, ezáltal a Btk. 263/C.§ (1) bekezdésébe ütköző és eszerint minősülő bűnszervezetben részvétel büntetetté elkövette.

XX.r. vádlott esetében hasonlóképpen tévedett - a fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint - a megyei bíróság a terhelt tudattartamának megítélése tekintetében.

A főügyészség rámutatott arra, hogy a terhelt cselekményeit jórészt helyesen minősítette a megyei bíróság. Tévedett azonban VI.r. és XIII.r. vádlottak esetében, amikor nem állapította meg, hogy a cselekményüket bűnszervezetben követték el. VI.r. vádlott esetében álláspontja szerint erre nem lehet indok ittas állapota, illetve életvezetése. A terhelt ittassága javára nem értékelhető, az alanyi oldalt kizáró beszűkült tudatállapotot nem eredményezett. Az összes körülményekből VI.r. vádlottnak fel kellett volna fognia - az ügyészség álláspontja szerint -, hogy őt egy kiterjedt hálózat kérte fel illegális cselekmények elvégzésére. A bűncselekmények során ugyanis a vádlottnak több iratot kellett aláírnia, meg kellett jelennie különböző helyeken, ilyenkor őt felkészítették, felöltöztették, stb. Ebből egy szervezett bűnelkövetői csoport működésére kellett volna okszerűen következtetnie, következésképpen tudatának át kellett fognia, hogy cselekményét bűnszervezetben követte el.

Ugyanez állapítható meg álláspontja szerint XIII.r. vádlott esetében is, hiszen a vádlott nemcsak gépkocsikat hozott be az országba I.r. vádlott segítségével, de azokat részben nevére is vette, illetve tevékenyen részt vett az egyes hitelügyletek lebonyolításában is. Ilyen körülmények között neki is tisztában kellett lennie a bűnszervezet működésével, így a cselekménye bűnszervezetben elkövetettnek minősül.

A büntetés kiszabása körében a megyei bíróság a súlyosító és az enyhítő körülményeket teljes körűen összegyűjtötte, azonban a súlyosító körülmények közül mellőzendőnek tartotta a bűnszervezetben elkövetésre történő utalást, ugyanis a bűnszervezetben elkövetéshez a Btk. 98.§-a eleve súlyos jogkövetkezményeket fűz. Kifejtette továbbá, hogy álláspontja szerint a Veszprém Megyei Bíróság I., II., III., IV., V., VII., X. és XIX.r. vádlottak esetében, ahol megállapította a bűnszervezetben történő elkövetést, rendkívül enyhe szankciót alkalmazott és ugyancsak enyhének tartotta a VI. és XIII.r. vádlottak esetében alkalmazott joghátrányt is. Véleménye szerint a bűnszervezetben történő végrehajtás gyakorlatilag szankció nélkül maradt, a vádlottak olyan tartamú büntetést kaptak, mintha nem

bűnszervezetben hajtották volna végre a cselekményeiket, éppen ezért az indítványban megjelölt vádlottak esetében a kiszabott büntetés jelentős súlyosítását indítványozta.

XIV.r. vádlott bűnösségének megállapítása esetén ugyancsak szabadságvesztés büntetés kiszabását indítványozta a fellebbviteli főügyészség.

Álláspontja szerint a bíróság az ítélet egyéb rendelkezési keretében nem döntött a bűncselekmények útján szerzett vagyon elvonásáról. A megyei bíróság a sértettek polgári jogi igényét ugyan egyéb törvényes útra utasította, ez azonban nem akadályozta annak, hogy a vagyonekhozjárás körében érvényesen dönthessen. A megyei bíróság által elfogadott tényállás alapján tehát álláspontja szerint I., II., VII. és XIX.r. vádlottak esetében állapítható meg egyértelműen, hogy mekkora vagyonhoz jutottak bűncselekmény elkövetése révén, amelyet vagyonekhozjárás alá kell vonni, így I.r. vádlottat 23.050.000 Ft, II.r. vádlottat 17.910.000 Ft, I. és II.r. vádlottakat egyetemlegesen további 12.710.000 Ft, VII.r. vádlottat 200.000 Ft és XIX.r. vádlottat 3.840.000 Ft értékben vagyonekhozjárással is kell sújtani.

Az ítélet egyéb rendelkezéseivel egyetértett az ügyészség, azokat törvényesnek találta.

Összefoglalva indítványozta, hogy a Btk. 372.§-a alapján az első fokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság változtassa meg, oly módon, hogy a V. tényállási pontot egészítse ki, az I., II., III., IV., V., VII., VIII., X., XIII., XIX.r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés-büntetés tartamát jelentős mértékben emelje fel, XIV.r. vádlott bűnösségét 1 rb, a Btk. 263/C.§ (1) bekezdésébe ütköző és eszerint minősülő bűnszervezetben részvétel büntetében állapítsa meg, és vele szemben börtönbüntetést szabjon ki, VI. és XIII.r. vádlottak esetében állapítsa meg, hogy a bűncselekményeket bűnszervezetben követték el, I., II., VII. és XIX.r. vádlottakkal szemben a korábban írt összeghatárig vagyonekhozjárást alkalmazzon.

I.r. és II.r. vádlottak és védőik felmentés érdekében, III.r. vádlott a bűnszervezet elkövetésének megállapítása miatt és enyhítésért jelentett be fellebbezést, IV.r. vádlott és védője enyhítés érdekében, V.r. vádlott és védője felmentés érdekében, VI.r. vádlott és védője enyhítés érdekében, VII.r. vádlott és védője elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítésért, VIII.r. vádlott és védője felmentésért éltek jogorvoslattal. IX.r. vádlott és védője tudomásul vette az ítéletet. X.r. vádlott és védője elsődleges felmentésért, másodlagosan enyhítésért fellebbezett. XI.r., XII.r., XIII.r., XIV.r. vádlottak és védőik az elsőfokú bíróság döntését tudomásul vették. XV.r. vádlott és védője felmentés érdekében élt jogorvoslattal. XVI.r. és XVII.r. vádlottak és védőik tudomásul vették az ítéletet, míg XVIII.r. vádlott és védője felmentésért, XIX.r. vádlott és védője enyhítésért jelentett be fellebbezést. XX.r. vádlott és védője a megyei bíróság döntését ugyancsak tudomásul vette.

Az elsőfokú bíróság ítélete IX.r., XVI.r. és XVII.r. vádlottak vonatkozásában 2009. május 28. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált, míg a fellebbviteli főügyészség által történt fellebbezés visszavonására tekintettel XI.r. és XII.r. vádlottak tekintetében 2009. július 30. napján lett jogerős.

I.r. vádlott meghatalmazott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában elsődlegesen a Be.372.§.(1) bekezdése alapján a megyei bíróság ítéletének megváltoztatását és az I.r. vádlottnak a Be. 331.§-a alapján történő felmentését indítványozta. E vonatkozásban kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékokból okszerű következtetést lehet levonni I.r. vádlott bűnösségére és ezért bizonyíték hiányában indítványozta a felmentését.

Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és a Veszprém Megyei Bíróság új eljárásra történő utasítását indítványozta. Kifejtette, hogy véleménye szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, mivel a tényállás nincs felderítve, több esetben hiányos és a megállapított tényállás részben ellentétes az iratok tartalmával, továbbá a megyei bíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelen következtetést vont le. Rámutatott arra, hogy álláspontja szerint a megyei bíróság törvényes vád hiányában járt el. A megyei bíróság az egyes ítéleti tényállási pontokban is elmulasztotta konkrétan és egyértelműen megjelölni I.r. vádlott azon bűnös magatartását, amely alapján a büntetőjogi felelőssége megállapításra került.

Általánosságban a védelem utalt arra, hogy az ügyben több esetben úgy került sor a tárgyalás megtartására, hogy a védő nem volt jelen. Álláspontja szerint eljárási okra visszavezethető, olyan ki nem küszöbölhető megalapozatlanság állapítható meg a megyei bíróság ítéletében, amely a bűnösség megállapítását és a büntetés kiszabását is lényegesen befolyásolta.

A bünszervezetben történő elkövetéssel kapcsolatban kifejtette, hogy e tekintetben az elsőfokú bíróság jogi álláspontja téves és megalapozatlan. Véleménye szerint logikai képtelenség bünszervezetet létrehozni olyan személyekkel, akik nem is ismerték egymást. Nyilvánvalónak tartotta, hogy a fennálló objektív tények mellett a vádlottak között semmiféle megállapodás vagy bűnös kapcsolat nem jöhetett létre. A kapcsolat hiányát egyrészt a vádlott-társak, valamint az érdektelen tanúk nyilatkozatai illetőleg a cellainformációk is egyértelműen alátámasztják. Erre tekintettel tehát csak az állapítható meg, hogy I.r. vádlott soha nem beszélt II.r., illetőleg IV.r. vádlottal telefonon. Véleménye szerint a rendelkezésre álló bizonyítékokból csak és kizárólag az a következtetés vonható le, hogy I., II. és IV.r. vádlottak között semmilyen kapcsolat nem volt, nem is ismerték egymást és így a bünszervezet megállapításának elemi feltételei is hiányoznak. Rámutatott arra, hogy álláspontja szerint a tényállás megállapítása során tévedett az elsőfokú bíróság, amikor I.r. vádlott cselekvőségét az iratok elkészítésében és az autók rendelkezésre bocsátásában jelölte meg. Kifejtette, hogy I.r. vádlott a kaposvári cselekményekben semmilyen módon nem vett részt és az is megalapozatlan, hogy álnevet használt volna. Nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a bűncselekményhez felhasznált bélyegzők nem I.r., hanem III.r. vádlott tulajdonát képezték.

Összegezve rámutatott arra, hogy a védelem álláspontja szerint mind a hamis pecsétek, mind pedig a hamis számlák III.r. vádlott érdekkörében keletkeztek és kerültek felhasználásra, majd nevezett letartóztatását követően barátjához, X.r. vádlotthoz kerültek.

Fellebbezésének írásbeli indokolásában ezt követően az egyes gépjárművekre elkövetett csalások vonatkozásában tett érdemi észrevételeket a védő. E körben részletesen elemezte a vádlott-társak, a tanúk vallomásait, a cellainformációk adatait, tehát azokat a személyi és tárgyi bizonyítékokat, amelyeket a bíróság a tényállás megállapítása során figyelembe vett.

Részletesen értékelte III.r. vádlott vallomását, melyet teljes mértékben elfogadhatatlannak tartott, amelyre - az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben - tényállást nem lehet alapozni. Véleménye szerint III.r. vádlott szavahihetetlen, saját vallomásával is ellentmondásba került a bűnszervezet vonatkozásában, illetőleg atekintetben is, hogy I.r. vádlott erőszakkal tartotta magánál III.r. vádlottat.

Az általános élettapasztalattal ellentétesen tartotta azt, hogy a büntetlen előéletű, törvényszerű életmódon folytató I.r. vádlott vallomásával szemben a közel 20 büntető eljárásban hasonló bűncselekmények miatt részben már elítélt, részben folyamatban lévő ügyekben elítélendő III.r. vádlott vallomását fogadta el a bíróság. Rámutatott arra, hogy III.r. vádlott már I.r. vádlottal történt megismerkedését megelőzően is követett el hasonló bűncselekményeket. Szintén tényként hivatkozott arra, hogy III.r. vádlottnak, az ellene folyamatban lévő büntető eljárások során többször irányult arra a védekezése, hogy kényszer és fenyegetés hatása alatt cselekedett. Ez a védekezési taktika jelen büntető ügyben is megfigyelhető. Összességében kifejtette, hogy a védelem álláspontja szerint az ítéleti tényállást I.r. vádlottnak a bűnösségét mindvégig töretlenül tagadó, ellentmondásoktól mentes vallomására kellett volna alapítani.

A fellebbezés indokolásában ezt követően **név63** és más tanúk vallomását elemezte a védelem. **név63** tanú vallomásával kapcsolatban kiemelte, hogy a tanú többször szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg a tárgyaláson és ezzel a magatartásával nagy mértékben hátráltatta a büntető eljárás befejezését. A tanú személyét érdekesnek találta az ún. ismeretlen fax vonatkozásában is, amely tekintetében egyébként megjegyezte, hogy releváns kérdés az, hogy a nyomozó hatóság miért nem tett érdemi kísérletet arra, hogy a fax feladóját és a szerzőjét felkutassa és tanúként kihallgassa. Rámutatott arra, hogy **név63** vallomása gyakran az összes érintett vádlott vallomásával szemben áll, sok helyen III.r. vádlott vallomásával is. Véleménye szerint objektív tényekkel is cáfolásra került ez a vallomás.

Ezt követően tényállási pontonként kiemelte azokat a tárgyi illetőleg személyi bizonyítékokat, amelyek álláspontja szerint védenec ártatlanságát bizonyítják.

Az okirat-hamisításokkal kapcsolatosan a védelem kifejtette azt, hogy III.r.vádlott letartóztatása előtti időszakban készült számlákat is visszamenőleg I.r. vádlott terhére értékelte a megyei bíróság annak ellenére, hogy a párhuzamos elkövetésű ügyekben III.r.vádlott sorozatosan elismerte a számlák elkészítését, a jelen ügyben használt pecsét alkalmazását és mindezt jogerős bírói ítélet is megállapította.

Ezt követően a védelem azon tanúvallomásokkal foglalkozott, melyek álláspontja szerint I.r. vádlott ártatlanságát támasztják alá. Többek között **név53**, **név54** vallomást értékelte, valamint részletesen elemezte **név151** r.alezredes vallomását is, mely álláspontja szerint tovább erősítette azt a tényt, hogy a nyomozás során olyan súlyos hiányosságok voltak, amelyek a bírósági szakban nem voltak pótolhatóak. Ezek közül legsúlyosabb hiányosságnak azt tartotta, hogy nem sikerült felderíteni annak a **név125-nek** a személyét, aki állítólagosan összekötőkapocs volt I.r. illetőleg II.r. vádlott között. A védelem álláspontja szerint ilyen személy nem is létezett. Ugyancsak súlyos mulasztásnak tartotta azt, hogy a nyomozóhatóság a fax feladóját és szerkesztőjét nem kutatta fel. Különös súllyal kellett volna értékelní az eljárás során a „laptop” szerepét, a fellelhetőségi helyét illetőleg jogi sorsát, továbbá azt a körülményt, hogy a bűncselekményhez használt pecséteket annál a **X.r.vádlottnál** találták meg, akinek vallomásán a tényállás részben alapult, amely pecsétek egyébként más helyszínen a bűncselekmények elkövetéséhez használt okiratokon is

szerepeltek. Megalapozatlannak tartotta a megyei bíróság azon megállapítását is, hogy I.r. vádlott váltogatta a telefonjait, hiszen erre vonatkozóan adatok nem álltak rendelkezésre. Rámutatott arra, hogy a megyei bíróság elnagyoltan és nem egyéniesítve sorolta fel az enyhítő és súlyosító körülményeket. Kifejtette, hogy súlyosító körülményként a bünszervezet keretében történő elkövetést nem lehet értékelni, hiszen ez a kettős értékelés tilalmába ütközne. I.r. vádlott vonatkozásában nem került értékelésre azon rendkívül nyomós enyhítő körülmény, hogy egy kiskorú gyermek eltartásáról köteles gondoskodni. Ugyancsak komoly enyhítő körülménynek tartotta a büntetési tétel felső határát közelítő időmúlást, továbbá a rendkívül súlyos sértetti közrehatást.

II.r. vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokolásában elsődlegesen indítványozta a Veszprém Megyei Bíróság ítéletének a megváltoztatását és II.r. vádlottnak a felmentését, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra történő utasítását. Álláspontja szerint a megyei bíróság ítélete megalapozatlan és a Be.373.§.(1) bekezdés I/c. és II/d./ pontjában, valamint a III/a. pontjában foglalt okok alapján indokolt a hatályon kívül helyezés. Kifejtette - az I.r. vádlott védőjével egyezően - hogy álláspontja szerint II.r. vádlott vonatkozásában sincsen törvényes vád, mivel a Veszprém Megyei Főügyészség vádirata nem felel meg a törvényben előírt követelményeknek. A megyei bíróság ítélete is elmulasztotta konkrétan és egyértelműen megjelölni II.r. vádlott azon bűnös magatartását, amely vonatkozásában büntetőjogi felelőssége megállapításra került. Hivatkozott eljárási problémákra is, mivel véleménye szerint a kötelező védelem ellenére a védő távol volt olyan bizonyítási cselekménynél, amelyek a döntés meghozatalában relevánsak voltak.

Kifejtette továbbá azt, hogy az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emmiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan és így ez okból is indokolt a hatályon kívül helyezés.

Ezt követően a bünszervezet problémakörével foglalkozott, melynek keretében rámutatott arra, hogy véleménye szerint ez nem állapítható meg, amelyet elsősorban az bizonyít, hogy I.r. és II.r. vádlottak nem ismerték egymást. II.r. vádlott nem ismerte továbbá a bünszervezet tagjai közül VII.r. és XIX.r. vádlottakat sem. A védelem elemezte azokat a bizonyítékokat, melyek álláspontja szerint a bünszervezet megállapíthatóságát kizárják.

Fellebbezésének írásbeli indokolásában ezt követően a védő az egyes tényállási pontoknál lévő bizonyítékok értékelésével foglalkozott és végkövetkeztetésként megállapította, hogy törvényes vád nincs a védencével szemben, nem állapítható meg, hogy milyen elkövetési magatartással valósította meg a terhére rótt cselekményeket.

A bűnösségi körülményeket illetően rámutatott arra, hogy a súlyosító körülmények között a bünszervezet keretében történő elkövetést véleménye szerint nem lehetett volna értékelni, hiszen ez a kettős értékelés tilalmába ütközik és enyhítő körülménynek kellett volna tekinteni az időmúlást.

X.r. vádlott fellebbezésének írásbeli indokolásában elsődlegesen felmentését kérte arra hivatkozással, hogy a cselekményeket nem ő követte el. Álláspontja szerint csupán **név63** vallomására épül vele szemben a vád, akit csak egyszer hallgattak ki. Elismerte, hogy adásvételi szerződéseket kötött, gépjárműveket szállított, szemléztetett, alvázszámokat ellenőrzött, illetőleg a gépjárművek vonatkozásában egyéb cselekményeket végzett, azonban

véleménye szerint ezek önmagukban nem minősülnek bűncselekményeknek. Nem volt tisztában azzal, hogy IV.r.vádlott csalást követ el. Rámutatott arra, hogy az ő részéről szándékosság semmi esetre sem állapítható.

Másodlagosan az ítélet enyhítését indítványozta, kifejtve azt, hogy a bűnszervezetben nem vett részt, ami álláspontja szerint egyébként sem állapítható meg.

XVIII.r. vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokolásában kifejtette, hogy véleménye szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan és törvénysértő, ezért annak megváltoztatását és XVIII.r. vádlottnak bizonyíték hiányában történő felmentését indítványozta. Álláspontja szerint tévedett a bíróság, amikor rögzítette a tényállásban, hogy XVIII.r.vádlott nem vitatottan megállapodott volt férjével, hogy segítséget nyújt hamis munkáltató igazolás kiállításával. A védelem álláspontja szerint ez a megállapítás iratellenes, mert ilyen megállapodás nem jött létre.

Kifejtette többek között, hogy az elsőfokú bíróság ugyan megalapozottan és helyesen mutatott rá arra, hogy **XIX.r.vádlott** kért ilyen igazolást XVIII.r. vádlottól, tehát erről ténylegesen szó volt, ugyanakkor sem XVIII., sem XIX.r. vádlott nem állította és a bizonyítás során egyéb bizonyíték sem merült fel arra, hogy XVIII.r. vádlott értesült volna arról, hogy ezt a munkáltató igazolást csalási bűncselekmény elkövetéséhez kívánják felhasználni. Ugyanakkor álláspontja szerint az is cáfolható, hogy munkáltató igazolást a XVIII.r.vádlott állította ki. A vádlottnak erre vonatkozó, nyomozás során tett beismerő vallomását azzal magyarázta a védelem, hogy XVIII.r vádlott azt ijedtségből és pánikból tette.

Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság védői indítványra igazságügyi írásszakértőt rendelt ki, aki megállapította, hogy a munkáltatói igazoláson szereplő aláírás nem XVIII.r.vádlottól származott, továbbá az igazoláson olyan pecsét szerepel, amely a munkáltatói igazolást kibocsátó cég adatait tévesen tartalmazza a kiállítás időpontjára vonatkozóan.

A védelem álláspontja szerint nem sikerült felderíteni azt, hogy a kérdéses munkáltatói igazolást ki állította ki.

A védő álláspontja szerint még abban az esetben sem állapítható meg XVIII.r. vádlott bűnössége, ha az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítélőtábla megalapozottnak találja, mivel a vádlottnak nem volt tudomása arról, hogy bűncselekmény elkövetéséhez kívánják felhasználni a munkáltatói igazolást, így sem a szándékosság, sem a gondatlanság nem terheli az elkövetett csalási bűncselekményében.

Összefoglalva rámutatott arra, hogy XVIII.r. vádlott bűnössége nem állapítható meg, annak ellenére, hogy korábban saját magára terhelő vallomást tett, hiszen azt tévedésből, menthető felindultságból, ijedtségből tette és az ügy egyéb körülményei, a rendelkezésre álló bizonyítékok a vádlott bűnösségét nem támasztják alá. Álláspontja szerint mindezek alapján a vádlottat fel kell menteni.

VII.r. vádlott fellebbezésének írásbeli indokolásában elsődlegesen felmentését indítványozta, kifejtve többek között azt, hogy álláspontja szerint III.r.vádlott vallomása nem fogadható el. Tagadta, hogy ő bűnszervezetben követte volna el a bűncselekményeket.

Másodlagosan a büntetésének enyhítését, a kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését indítványozta figyelemmel kettő kiskorú és egy nagykorú, de még eltartásra szoruló gyermekére.

A másodfokú nyilvános ülésen I.r. vádlott meghatalmazott védője a Be.363.§.(2) bekezdés b./ pontja alapján kérte tárgyalás tartását és ezen III.r.vádlott meghallgatását. Ehhez csatlakozott III.r. vádlott védője is, aki csatolta a védencének közjegyző előtt tett vallomását. Ugyanezt az indítványt terjesztette elő V.r. vádlott meghatalmazott védője is, valamint a fellebbviteli főügyészség képviselője is.

A fellebbviteli főügyészség képviselője a bizonyítási indítványait a későbbiek során visszavonta, továbbá rámutatott arra, hogy az írásban előterjesztett indítványát mind a tényállás kiegészítése, mind pedig a minősítés vonatkozásában fenntartja.

Kifejtette, hogy egy bünszervezet működéséről van szó, melyet többek között az is alátámaszt, hogy a vád tárgyává tett cselekményeket nehéz úgy megvalósítani, hogy ne ilyen fokú szervezettség állna mögötte.

Véleménye szerint XX. r. vádlottnak tisztában kellett lennie azzal, hogy bűncselekményt követ el, így az ő bűnösségének a megállapítását továbbra is indítványozta.

Előadta, hogy a súlyosításra irányuló fellebbezését továbbra is fenntartja, hiszen a kiszabott büntetések mértékének megállapításakor nem került értékelésre az, hogy a vádlottak cselekményüket bünszervezetben követték el. Kétségtelen tény, hogy egyetemlegesen vagyonek Kobzásra a bírói gyakorlatban még nem került sor, de e vonatkozásában is fenntartotta az átiratban foglaltakat.

I.r. és II.r.vádlottak védelmében a meghatalmazott védő (II.r.vádlott esetében a meghatalmazott védője helyett I.r.vádlott védője) az írásban részletesen kifejtett fellebbezéseket fenntartotta.

Véleménye szerint az ítélet tábla súlyos eljárási hibát vétett akkor, amikor III.r.vádlottnak a korábbi vallomásait visszavonó, közjegyző előtt tett nyilatkozatára tekintettel nem tért át tárgyalásra, hiszen ezt a vallomást a többi vádlottnak kézbesíteni kellett volna és lehetőséget kellett volna adni arra, hogy erre nézve észrevételeket tegyenek.

Ezt követően a nyomozás hiányosságaival foglalkozott, mivel álláspontja szerint e vonatkozásban is súlyos problémák merültek fel. Nem sikerült felderíteni **név125** személyét, aki állítólag összekötötte I. és II.r. vádlottat, továbbá nem derült ki az, hogy ki küldte a faxot, amely lényeges kérdése az ügynek.

A Veszprém Megyei Főügyészség vádirata tekintetében ismételten rámutatott arra, hogy álláspontja szerint I. és II.r. vádlott vonatkozásában a vádirat nem felel meg a törvényes vád kritériumainak, konkrétan nincs megjelölve, hogy milyen magatartással valósították meg a bűncselekményeket, általános meghatározások találhatók csak benne. Álláspontja szerint lehet, hogy egyes vádpontoknál az ítéleti tényállásnak megfelelően történtek a cselekmények, azonban egyéniesítés nem történt.

Az elsőfokú bíróság ítélete tekintetében rámutatott arra, hogy álláspontja szerint nem sikerült megalapozott döntést hoznia a megyei bíróságnak I. és II.r. vádlott tekintetében. Nem indokolta meg, hogy miért III.r. vádlott vallomását fogadta el a tényállás megállapításakor. III.r.vádlott személyiségével kapcsolatosan kifejtette, hogy sok hasonló bűncselekmény miatt

folyt ellene eljárás, melyek keretében a védekezési taktikája is hasonló, szinte ugyanaz volt. A védelem álláspontja szerint a bíróság nem indokolta meg, hogy miért a többszörösen büntetett III.r.vádlott vallomását fogadta el I. illetőleg II.r. vádlott vallomásával szemben, akik büntetlen előéletűek. Véleménye szerint III.r.vádlott szavahihetetlen, vallomásai nem fogadhatóak el. E tekintetben a védelem utalt fellebbezésének írásbeli indokolásában elemzett, értékelt azon bizonyítékokra, amelyek alátámasztják azt, hogy III.r.vádlott nem a tényeknek megfelelően nyilatkozott. Álláspontja szerint tényállást alapítani az ő vallomására nem lehetett volna.

Kifejtette továbbá, hogy I.r.és II.r. vádlottal szemben nincs olyan bizonyíték, amely alapján a bűnösségük megállapítható lenne, csupán egy esetben van bizonyíték I.r. vádlottra, e kivételével valamennyi esetben fel kell menteni I. és II.r. vádlottat a bűncselekmények alól.

Előadta továbbá, hogy a megyei bíróság ítéletének az is a hibája, hogy III.r. vádlott vallomását nem egységesen értékelte, egyes részeit elfogadta, más részeit pedig nem.

Előadta, hogy véleménye szerint a bűnszervezet és a bűnszövetség között nagyon kevés különbség van, azonban álláspontja szerint az adott eljárás tárgyát képező cselekményeknek a bűnszervezethez nincs közük. Ezt azzal támasztotta alá, hogy I. és II.r. vádlott nem ismerte egymást. A védő kifejtette, hogy a bűnszervezet megállapíthatósága szempontjából a megyei bíróság fő bizonyítéknak a cellainformációt tekintette, amiből a védelem álláspontja szerint ugyancsak az a következtetés vonható le, hogy I. és II.r. vádlott nem ismerte egymást. Álláspontja szerint a vádirat a bűnszervezet törvényi elemeit sem tartalmazza.

Az egyes tényállási pontokkal kapcsolatban írásban kifejtett álláspontját ugyancsak fenntartotta a védelem. A tanúvallomások tekintetében külön kiemelte **név63** vallomását. Az ő vonatkozásában többek között előadta, hogy több büntető eljárásban is tanúként szerepelt és véleménye szerint az egész magatartását vizsgálva súlyos kifogások merültek fel, így a szavahihetősége ugyancsak megkérdőjelezhető.

Álláspontja szerint a hamis okiratok készítése vonatkozásában ugyancsak I.r. vádlott vallomását kellett volna a bíróságnak elfogadnia, mely szerint azokat III.r. vádlott készítette, hiszen életszerűtlen az a feltételezés, hogy I.r. vádlott, ha bűncselekményt követ el, akkor olyan számlákat használ, amelyek alapján beazonosítható lenne. Foglalkozott ezt követően a lefoglalt lappal illetőleg a pecséttekkel is melyek véleménye szerint nem hozhatóak összefüggésben I. illetőleg II.r. vádlottal.

A bűnösségi körülmények körében rámutatott továbbá az írásbeli indítványával egyezően arra, hogy a sértetteknek nagy szerepe volt a tényállás tárgyát képező bűncselekmények elkövetésében, valamint az időmúlás is jelentős.

Mindezek alapján elsődlegesen indítványozta I. illetőleg II.r. vádlott felmentését, azzal, hogy álláspontja szerint III.r.vádlott vallomását ki kell rekeszteni a bizonyítékok közül. Másodlagosan indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, arra tekintettel, hogy olyan terjedelmű bizonyítást kellene lefolytatni a másodfokú eljárás során, amely nem lehetséges.

III.r. vádlott védője az enyhítés végett bejelentést fellebbezést megváltoztatta, elsődlegesen indítványozta a Be.373.§.(1) bekezdés I/c. pontja alapján az ítélet hatályon kívül helyezését, mivel véleménye szerint törvényes vád hiányában járt el a bíróság. A védő álláspontja szerint a bűnszervezet létrejöttének tényállása és az egyes vádpontokban megjelölt konkrét

csalási bűncselekmények tényállása tekintetében nem nevesíti és írja le a vádirat III.r. vádlott által kifejtett konkrét és jogellenes magatartást.

Másodlagosan indítványozta a Be.373.§.(1) bekezdés d./ pontjára tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, mivel a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek részvétele a törvény értelmében kötelező.

Harmadlagosan a Be.373.§.(1) bekezdés III/a. pontjára hivatkozva ugyancsak az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta, mivel véleménye szerint az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

Rámutatott arra, hogy álláspontja szerint III.r. vádlott közjegyző előtt tett nyilatkozatát írásbeli vallomásnak kell tekinteni és a Be.117.§.(5) bekezdése értelmében, ha a terhelt vallomást kíván tenni, akkor ezt a lehetőséget biztosítani kell a számára. Utalt továbbá a Be.118.§.(3) bekezdésére, mely szerint a terhelt a vallomását saját kezűleg vagy más módon is leírhatja. Álláspontja szerint emiatt tárgyalást kellett volna tartani az ítélőtáblának. Kifejtette, hogy III.r.vádlott vallomásának a megváltoztatására az elsőfokú eljárás során is azért került sor, mivel a nyomozás során bízott ügye kedvező elbírálásában mindaddig, amíg meg nem gyanúsították azzal, hogy a cselekményt bünszervezetben követte el. Ezt egyébként III.r. vádlott is tagadta, valamint a tanúvallomások is cáfolják. Kifejtette, hogy nem lehet „keresztbe mérlegelni” a vádlott vallomását, vagyis hogy valamely részében elfogadja a bíróság, más részében pedig nem. Álláspontja szerint a bünszervezet tagjaként elkövetés megállapíthatóságának feltételei hiányoznak, így ennek mellőzését indítványozta.

Végül III.r. vádlott védője indítványozta a Be.372.§-a alapján az ítélet megváltoztatását és a kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamának csökkentését figyelemmel arra, hogy álláspontja szerint a bünszervezet tagjaként elkövetés megállapításának hiányoznak a feltételei, így az nem értékelhető súlyosító körülményként. Az időmúlás is jelentős, hiszen 6-7 év telt el a bűncselekmények elkövetése óta, amely III.r. vádlott terhére rótt bűncselekmények büntetési tételének felső határát közelíti. Rámutatott arra, hogy a csalási bűncselekmények vonatkozásában a sértetti közrehatás is igen nagyfokú. Mindezek alapján a büntetés lényeges enyhítését indítványozta.

IV.r. meghatalmazott védője III.r.vádlott vallomásának értékelése, az elsőfokú eljárás során tapasztalható eljárási hibák, és a bünszervezettel kapcsolatos észrevételek tekintetében csatlakozott védőtársai által elmondottakhoz.

Véleménye szerint mivel a másodfokú eljárás keretében nem történt bizonyítás, ezért a megyei bíróság által megállapított tényállás felülbírálatra alkalmatlan.

A bünszervezet kérdése tekintetében rámutatott arra, hogy IV.r. vádlott tudata nem terjedt ki arra, hogy milyen szerepet tölt be egy esetleges szervezetben. Kifogásolta - III.r. vádlott védőjéhez hasonlóan - azt, hogy III.r.vádlott vallomásának értékelésekor a bíróság „keresztmérlegelést” valósított meg. Rámutatott továbbá arra, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során a belső arányosság szabályait is megsértette. Nem értékelte kellően IV.r. vádlott beismerő vallomását. Indítványozta, hogy az ítélőtábla mellőzze a bünszervezetben történő elkövetés megállapítását és erre is figyelemmel enyhébb, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztést alkalmazzon védencével szemben.

V.r. vádlott meghatalmazott védője ugyancsak kifogásolta a bünszervezetben történő elkövetés megállapítását. Kifejtette, hogy a bünszervezet olyan tagokból áll, akik hierarchikus szervezetet alkotnak. Ebbe a láncba nem illik bele védenca, aki csak tippadó illetve sofőr volt. A nyomozás során az első kihallgatásakor nem volt jelen védő, aminek azért van jelentősége, mert V.r. vádlott törvényisztelő emberként nem tudta átgondolni, hogy milyen vallomást tegyen. A védő belépésével azonban korábbi vallomását megváltoztatta. A védelem álláspontja szerint V.r.vádlott csupán szívességet tett III.r. vádlottnak. Vitatta azt is, hogy jármű önkényes elvétele büntette tekintetében is megállapította a megyei bíróság V.r. vádlott bűnösségét, ami szerinte egy gépkocsi-szerelőnél aggályos.

Összességében elsődlegesen indítványozta a bünszervezet mellőzését és erre tekintettel végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását, másodlagosan pedig az ítéletet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra történő utasítását.

VI.r. vádlott meghatalmazott védője védőtársaihoz csatlakozva indítványozta, hogy az elsőfokú bíróság mellőzze a bünszervezetben való elkövetés megállapítását.

A sértetti közrehatásra, az időmúlásra, illetőleg arra hogy a vádlott rossz anyagi körülmények között volt, amikor a bűncselekményt elkövette, rövidebb tartamú felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását indítványozta.

VII.r. meghatalmazott védője elsődlegesen védenca felmentését indítványozta, hiszen álláspontja szerint a VII.r. vádlott tevékenysége különböző iratok fénymásolása volt, amely még okirat-hamisításnak sem minősül. Tudata egyáltalán nem fogta át, hogy bármilyen bünszervezet része lenne. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetések tekintetében súlyos belső aránytalanság állapítható meg, hiszen védenca vonatkozásában az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt, hogy három kiskorú gyermeket nevel, illetőleg hogy anyagilag nagyon rossz körülmények között él.

VIII.r. védője a korábbi védői álláspontokhoz csatlakozott. Figyelemmel arra, hogy VIII.r. vádlott tagadta a bűncselekmény elkövetését, ezért elsődlegesen felmentésére, másodlagosan a megyei bíróság döntésének hatályon kívül helyezésére tett indítványt.

X.r. vádlott védője elsődlegesen a védelemhez való jog megsértése miatt eljárási szabálysértésre hivatkozva indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését.

Másodlagosan bizonyíték hiányában kérte védenca felmentését, elemezve **név63** tanúvallomást, akihez kérdéseket, észrevételeket csak korlátozott körben tehettek fel. Rámutatott arra, hogy III.r. vádlott szavahihetetlen, míg **név63** vallomása is aggályosnak minősíthető.

Harmadlagosan a belső arányosságra, az időmúlásra, illetőleg a védenca ténybeli beismerésére figyelemmel, a bünszervezet mellőzésével indítványozta a megyei bíróság által alkalmazott büntetés enyhítését, felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását.

XIII.r. és XX.r. vádlottak védője előadta, hogy ugyan védencai tudomásul vették az ítéletet, azonban védőtársai okfejtéséhez csatlakozik III.r. vádlott becsatolt vallomása tekintetében.

Kifejtette, hogy álláspontja szerint XIII.r. vádlott tekintetében a csalás vonatkozásában részjogerő állt be, a fellebbviteli főügyészség azon indítványa, hogy állapítsa meg az ítéletábla, hogy XIII.r. vádlott cselekményét bünszervezetben követte el vádmódosítás lenne, amelyre nincs eljárásjogi lehetőség. Előadta, hogy XIII.r. vádlottnak az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatalát követően egy kiskorú gyermeke született.

XX.r. vádlott esetében rámutatott arra, hogy a vádirati tényállást a bíróság tisztázta, olyan bizonyíték nem állapítható meg, amely a bűnösségét alátámasztaná.

Mindkét vádlott tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását indítványozta.

XIV.r. és XV.r. vádlottak védője csatlakozott a védőtársai által korábban előadottakhoz, a bünszervezet valamint III.r.vádlott vallomásának értékelése tekintetében.

Kifejtette, hogy XIV.r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú bíróság okfejtésével teljes mértékben egyetértett, mivel nem nyert bizonyítást az, hogy bármilyen módon a bünszervezetben való részvétel törvényi tényállásának elemei megvalósultak volna, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását indítványozta.

XV.r. vádlott tekintetében álláspontja szerint helytelenül tartalmazza azt a megyei bíróság ítélete, hogy XV.r. vádlott bármilyen összeget is átadott volna I.r. vádlottnak, hiszen erre semmilyen bizonyíték nem áll rendelkezésre. Álláspontja szerint nem lehet megállapítani, hogy a csalást megvalósította volna XV.r. vádlott, ezért bizonyíték hiányában felmentését indítványozta.

XVIII.r vádlott védője az írásban benyújtott fellebbezését fenntartotta. Rámutatott arra, hogy álláspontja szerint kétséget kizáróan nem bizonyítható, hogy a vádlott írta volna a munkáltatói igazolást és így a megállapított tényekből helytelen következtetést vont le a bíróság, amikor védence bűnösségét megállapította, ezért XVII.r. vádlott felmentését indítványozta.

XIX.r. vádlott meghatalmazott védője az enyhítésre irányuló fellebbezést fenntartotta, rámutatva arra, hogy a védence beismerő vallomást tett. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást csak annyiban vitatta, hogy véleménye szerint a bünszervezetben való elkövetés mellőzendő. E tekintetben csatlakozott védőtársai álláspontjához. Kifejtette, hogy enyhítő körülményként kell figyelembe venni védence beismerő vallomását, a jelentős időmúlást illetően a büntetlen előéletét, melyeket az elsőfokú bíróság döntésének meghozatalakor nem értékelt.

IV.r vádlott csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

V.r. vádlott egyetértett a védőjével. Kifejtette, hogy édesapja meghalt, édesanyja gondozásra szorul, élettársa is súlyos egészségügyi problémákkal küzd. Egy nagykorú gyermeke főiskolára jár, míg egy kiskorú gyermekét ugyancsak támogatja, aki azonban nem vele él.

X.r.vádlott ugyancsak egyetértett a védője által előadottakkal. Kifejtette, hogy tőle laptopot nem, csak egy pecsétet foglaltak le. Nyolc hónapja bizalmi állása van, értékpapírokkal foglalkozik a ... Zrt-nél.

XVIII.r. vádlott ugyancsak csatlakozott a védője által előadottakhoz, kifejtve, hogy nem állította ki a munkáltatói igazolást.

XIV.r., XX.r. és XV.r. vádlottak ugyancsak csatlakoztak a védőjük által elmondottakhoz.

Az ítélet tábla III.r. vádlott védőjének és a hozzá csatlakozott többi védőtársnak azon indítványát, hogy III.r.vádlott közjegyző előtt tett „vádlotti vallomására” tekintettel térjen át tárgyalásra, azt tegye a bizonyítás anyagává, majd ezt követően hallgassa ki III.r. vádlottat, a többi vádlott-társat valamint további tanúkat, *elutasította*. Az 54. sorszámú jegyzőkönyv mellékletét képező és tartamában ezzel megegyező 62.sorszám alatt becsatolt III.r. vádlott nyilatkozatát tartalmazó okiratot az ítélet tábla a bizonyítási indítvány mellékleteként kezelte, hiszen annak alátámasztására szolgált, hogy a védelem miatt tartja indokoltnak bizonyítás lefolytatását és a vádlott ismételt kihallgatását.

Az ítélet tábla ehelyütt rámutat arra, hogy a Büntetőeljárás Törvény értelmében a terhelt valóban szabadon dönthet arról, hogy a vallomását saját kezűleg, vagy más módon leírja és azt a hatóságnak átadja, azonban eljárásjogi szempontból az önvallomás, az okiratokra vonatkozó rendelkezések szerint használható fel, nem azonos a hatóságok által a vádlott illetőleg a gyanúsított kihallgatásáról készült jegyzőkönyvnek, hiszen erre vonatkozóan nagyon szigorú szabályokat tartalmaz az eljárás törvény.

Az ítélet tábla a fenti okiratok tartalmát megismerve került abba a helyzetbe, hogy a bizonyítási indítványról érdemben döntsön és azt a későbbiekben kifejtettekre is figyelemmel elutasította.

Az ítélet tábla az ügyészi illetőleg a védelmi fellebbezéseket *részben találta alaposnak*.

Az ítélet tábla a Veszprém Megyei Bíróság ítéletét - azon vádlottak kivételével akikre nézve az elsőfokú bíróság ítélete jogerőre emelkedett - a Be.348.§. (1) bekezdése alapján felülbírált.

Ennek során elsőként az *eljárás törvényességét* vizsgálta meg és megállapította, hogy 20 vádlott ügyében közel 40 tárgyalási napot tartott az elsőfokú bíróság, amelynek keretében a büntetőeljárás alapvető rendelkezéseit betartotta. Érvényesült az eljárás folytonosságának az elve, a tárgyalási napok közötti idő betartásra került, a korábbi tárgyalási jegyzőkönyvek ismertetése és a figyelmeztetések megtörténtek.

A védelemhez való jog sem csorbult, hiszen az eljárás résztvevői gyakorolhatták eljárási jogukat, a bizonyítási anyagot megismerhették, illetőleg észrevételeket, indítványokat terjeszthettek elő. Az ügy lényegéből adódóan az eljárás elkülönítése, egyesítése önmagában több esetben nehézséget okozott, azonban olyan eljárási szabálysértést, amely lényeges hatással lett volna az eljárás lefolytatására, illetőleg a meghozott ítéletre, az ítélet tábla nem észlelt. Vizsgálta a másodfokú bíróság azt is, hogy a nyomozati eljárás során a bizonyítékok beszerzésére törvényesen került-e sor, ennek keretében megállapította, hogy a nyomozás lefolytatásakor hatályban lévő jogszabályoknak megfelelően járt el a hatóság.

A megyei bíróság a bizonyítási eljárás keretében a rendelkezésre álló bizonyítékokat, így többek között a vádlotti vallomásokot, a tanúk vallomásait, az okirati bizonyítékokat, a cellainformáció és a híváslisták adatait, a szakértői véleményeket, a különböző hatóságoktól kapott tájékoztatásokat egyenként és összességében is értékelte. További bizonyítékok beszerzésének lehetősége ugyan felmerülhet, de ezek hiánya nem teszi megalapozatlanná, felderítetlenné az elsőfokú bíróság ítéletét.

Az ítéletábra véleménye szerint a megyei bíróság által megállapított tényállás nem csupán III.r. vádlott vallomásán alapul. Az ítéletábra egyetért a védelem azon álláspontjával, hogy általánosan kimondható, hogy a terhelt beismerő vallomása fontos bizonyíték, amely megkönnyíti a bizonyítás későbbi menetét, önmagában azonban csak a beismerésre ítéleti tényállást nem lehet alapozni. Abban az esetben, ha csak erre alapul egy tényállás, akkor az nem lehet megalapozott, felderített és ezért azt hatályon kívül kell helyezni. Az adott ügyben azonban ez nem állapítható meg.

A büntetőeljárás, a nyomozás nem III.r. vádlott vallomása, hanem magánszemélyek (többek között **név18, magánfél1**) valamint a hitelt nyújtó cégek (így a **cég1** és a **cég2.**) feljelentése alapján indult. Ehhez a nyomozóhatóság beszerezte a különböző szerződéseket, okiratokat, majd a bennük fellelhető adatokat leellenőrizte. Az elkövetői kör III.r. vádlott vallomásától függetlenül az egyéb adatok alapján behatárolható volt.

Az okirati bizonyítékokat követték a személyi bizonyítékok, így a tanúvallomások valamint a gyanúsítottai vallomások is. Ahogy a nyomozás során feltárták a különböző bűncselekményeket, beszerezték az ezek alapjául szolgáló okiratokat és egyéb bizonyítékot úgy nyilatkoztatták ezekre nézve III.r.vádlottat, valamint a többi gyanúsítottat, így a nyomozóhatóságnak ez a tevékenysége nem volt törvénytelen.

Bírói szakban a megyei bíróság a bizonyítékokat megfelelő körben értékelte. A mérlegelése abból állt, hogy meg kellett vizsgálnia III.r. vádlott vallomását az egyéb bizonyítékok tükrében. A bíróság megindokolta azt, hogy III.r.vádlott többször módosított vallomása közül melyiket, mennyiben és miért fogadja el. A nyilatkozatait a bíróság összevetette az egyéb adatokkal, így többek között az okiratokkal, a hajléktalan és egyéb tanúk vallomásaival, a gyanúsított-társaknak a vallomásával a cellainformációkkal és a híváslisták adataival és ezek egyenkénti és együttes értékelését követően állapította meg a tényállást. Vitatható, hogy egyes tényállási pontoknál a vádlottakra megállapított tényállást alátámasztó bizonyítékok mindenre kiterjedően, hiánytalanul megvannak-e, azonban a megyei bíróság mérlegelő tevékenysége erre hivatkozással nem kifogásolható, hiszen teljes mértékben alátámasztotta az általa megállapított tényállást a korábban felsorolt III.r. vádlott vallomásával, amely összhangban áll az egyéb tárgyi illetőleg személyi bizonyítékkal.

A fentiekben kifejtettek alapján tehát az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállást az ítéletábra megalapozottnak találta.

Itt utal vissza az ítéletábra a bizonyítási indítvány elutasítására.

A Büntetőeljárás Törvénynek vannak olyan garanciális szabályai, amelyek az egész eljárás során végig húzódnak. Ide tartozik többek között a törvényesség elve, a tisztességes eljárás elve, illetőleg a védelemhez való jog is. A törvényalkotó azonban nem véletlenül szabályozta

az eljárás különböző szakaszait. A törvényben vannak olyan speciális szabályok, amelyek csak a nyomozás során, kizárólag az ügyészi szakban, illetőleg csak a bírósági eljárásban érvényesülnek. A törvény szerkezetéből az is kitűnik, hogy külön kerültek elhelyezésre az első- illetőleg a másodfokú bírósági eljárásra vonatkozó szabályok is.

A büntetőeljárás alapvető rendelkezései tehát az eljárás minden szakaszában érvényesülnek, a másodfokú bírósági eljárásban nagyrészt az elsőfokú bírósági eljárás szabályai is, de jelentős eltérésekkel és kivételekkel. Erre egyébként a Be. 345.§-a is utal, amikor kimondja, hogy a törvény XI-XIII. Fejezetében megállapított rendelkezéseit a másodfokú bírósági eljárásban, a XIV. Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Ennek a törvényi helynek helyes értelmezése alapján a másodfokú eljárás nem jelentheti az elsőfokú eljárásban lefolytatott teljes bizonyítási eljárásnak a megismétlését. A terheltnek az igénye a vallomástételre az elsőfokú eljárás keretében korlátlanul érvényesül. A másodfokú eljárás során azonban ennek határt szab a bíróság megalapozott tényálláshoz kötöttsége és a bizonyítás felvétel korlátozottsága. A Be.353.§.(1) bekezdése alapján a másodfokú bírósági eljárásban ugyanis bizonyításnak csak akkor van helye, ha az elsőfokú bíróság a tényállást nem derítette fel, vagy az hiányos, továbbá a bizonyítás az elsőfokú bírósági eljárásban megvalósult szabálysértés orvoslását eredményezi. Megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban a vádlott vallomástételére csak a fellebbezésben állított új ténnyel kapcsolatban vagy akkor és annyiban kerülhet sor, amennyiben a vallomás új bizonyítékot jelent. Ezt a jelen ügyben az ítéletábra nem látta megállapíthatónak, hiszen III.r. vádlottnak a megyei bíróság előtt tett vallomásainak iránya megegyezett a becsatolt okiratokban foglaltakéval és azokat az elsőfokú bíróság mérlegelte a tényállás megállapítása során. Ugyancsak mérlegelésre kerültek a bizonyítási indítványban megjelölt tanúknak a vallomásai is, így ezeknek a személyeknek ismételt kihallgatására a korábban említett alapvető szabályok miatt nem kerülhetett sor a másodfokú eljárásban.

A bünszervezet kérdése tekintetében több ponton osztotta az ítéletábra a védelem álláspontját.

A bünszervezet a Büntető Törvénykönyvben történő sajátos elhelyezéséből adódóan egyrészt ténykérdés, másrészt pedig jogkérdés. Az ítéletábra először azt vizsgálta, hogy azok a tények, amelyek alátámasztják a bünszervezet megállapíthatóságát, fennállnak-e.

Az ítéletábra álláspontja szerint a megyei bíróság iratellenesen állapította meg azt, hogy I.r. és II.r. vádlottak kapcsolatban álltak egymással, amelyből adódik, hogy a tényállásban e két vádlott bünszervezetben elfoglalt helyére irányítói, vezetői státuszukra vonatkozó tényállási megállapítások sem következnek a rendelkezésre álló tényadatokból. Pontosán fel kell tudni sorolnia a bíróságnak azokat a bizonyítékokat, amelyek mindezt leigazolják, enélkül nem lehet tovább lépni az értékelésben, hisz meg nem állapított tényekből nem lehet megalapozottan további tényekre következtetéseket levonni. III.r. vádlott vallomásában a bünszervezettel kapcsolatban csupán feltételezések találhatók, a megérzéseit mondta el. I. és II.r. vádlott kapcsolatát **név63** sem erősítette meg tanúvallomásában és a többi vádlott-társ vallomása és egyéb bizonyíték alapján sem állapítható meg olyan tény, adat, amely a bünszervezetre vonatkozna. A bünszervezet megállapíthatóságának az alapja tehát hiányzik, ami arra vezethető vissza, hogy eleve az iratismertetésig jutott a nyomozás, amikor felmerült a bünszervezet megállapíthatóságának kérdése.

Így azokat az operatív eszközökkel, titkos információgyűjtéssel stb. beszerezhető adatokat már nem lehetett pótolni, amelyek a nyomozóhatóság rendelkezésére álltak volna, ha az eljárás megindításakor már a bünszervezet irányába is kiterjesztették volna a nyomozást.

A Büntetőeljárási Törvény az elmúlt évtizedekben és napjainkban is több jelentős változáson ment és megy keresztül, így tovább erősödött az a garanciális igény, hogy az egyes eljárási feladatok élesen elkülönüljenek. A bíróság nem veheti át sem a nyomozóhatóság, sem az ügyészség feladatát. A bírósági szakban nem lehet pótolni azokat a hiányosságokat, amelyek az eljárás korábbi szakaszaiban keletkeztek. Ezeket a hiányosságokat a bíróság tényről tényre való következtetése sem pótolhatja.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra a bünszervezet megállapítására vonatkozó tényállásból mellőzte az I. és II.r. vádlott kapcsolatára, a bünszervezet létrejöttére vonatkozó részt. Abban azonban teljes mértékben egyetértett a megyei bírósággal, hogy az adott ügyben egy igen nagyfokú szervezettség állapítható meg, különböző szintek voltak és mindenkinek meg volt a maga szerepe, feladata. E vonatkozásban tehát a megyei bíróság tényről tényre való következtetése helytálló, azonban ez alapján nem a bünszervezet, hanem a bünszövetség állapítható meg, melynek valamennyi törvényben meghatározott elemét tartalmazza a megyei bíróság által megállapított tényállás.

Az ítéletábra álláspontja szerint tehát a megyei bíróság a meglévő tényekből helyesen következtetett újabb tényekre, azonban ez a tevékenysége ott sérült, hogy a már megállapított tényekből visszakövetkeztetett, és bizonyítékokkal alá nem támasztott olyan tényeket fogadott el, amelyek ellentétesek voltak többek között a vádlottak és a tanúk vallomásaival, a híváslistákkal, valamint a cellainformációk adataival is.

XIV.r. és XX. r. vádlott esetében az ítéletábra álláspontja szerint a megyei bíróság indokolási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, a vádlottak felmentésével ellentétes, bűnösségüket megállapító döntés meghozatala a felülmérlegelés tilalmába ütközne. Kétségtelen, hogy a büntetőeljárás során mindkét terhelt esetében felmerültek olyan adatok, amelyek megalapozták a gyanúsítást, illetve indokolták a vádemelést, de ahogyan azt az első fokú indokolás helyesen tartalmazza, az ítéleti bizonyosság esetükben hiányzik.

Mivel az ítéletábra nem látta megállapíthatónak a bünszervezetet, ezért VI.r. és XIII.r. esetében sem lehetett megállapítani a bünszervezetben való elkövetést. Ettől függetlenül sem lehetett volna az ő vonatkozásban kimondani, hogy a vádlottak a cselekményüket bünszervezetben követték el, hiszen e tekintetben is megfelelően megindokolta döntését és ezzel ellentétes értékelés ugyancsak a felülmérlegelés tilalmába ütközne.

XVIII.r. vádlott vonatkozásában nem osztotta a védelem álláspontját a másodfokú bíróság, hiszen e vádlott tekintetében is mérlegeléssel állapította meg a bíróság a tényállást. E tevékenységében hibát, törvénysértést nem tapasztalt az ítéletábra, pontosan megindokolta, hogy az utóbb előterjesztett vádlotti védekezéssel szemben miért a megjelölt bizonyítékokra alapította a tényállást, mely mérlegelés a már kifejtettek értelmében ugyancsak nem támadható sikerrel.

Fentiek alapján a megállapított, megalapozott tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, azonban a bünszervezet mellőzésére és a bünszövetség megállapítására tekintettel a bűncselekmények *minősítése* az alábbi:

I.r. vádlott által elkövetett csalási cselekmények 6 rb társtettesként elkövetett csalás büntettének, melyből 2 rb cselekmény folytatólagosan elkövetett (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a/ és c/ pont, (6) bekezdés b/ pont),

II.r.vádlott által elkövetett csalási cselekmények 4 rb társtettesként elkövetett csalás büntettének, melyből 2 rb cselekmény folytatólagosan elkövetett (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a/ és c/ pont, (6) bekezdés b/ pont), és 1 rb csalás büntettének (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a/ és c/ pont, (5) bekezdés b/ pont),

III.r. vádlott által elkövetett csalási cselekmények 4 rb társtettesként elkövetett csalás büntettének, melyből 3 rb cselekmény folytatólagosan elkövetett (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a/ és c/ pont, (6) bekezdés b/ pont),

IV.r. vádlott által megvalósított csalási cselekmények 5 rb társtettesként elkövetett csalás büntettének, melyből 3 rb cselekmény folytatólagosan elkövetett (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a/ és c/ pont, (6) bekezdés b/ pont),

V.r. vádlott által megvalósított csalási cselekmény 1 rb társtettesként és folytatólagosan elkövetett csalás büntettének (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a/ és c/ pont, (6) bekezdés b/ pont),

VII.r. vádlott által elkövetett 2 rb a Btk. 318.§ (1)bekezdésében meghatározott és az (5) bekezdés a/ pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett csalás büntetteként- melyből 1 rb cselekmény kísérleti szakban maradt, 1 rb cselekmény folytatólagos - értékelt cselekménye, a Btk. 318.§ (1) bekezdésében meghatározott - figyelemmel a (2) bekezdés a/ pontjára - a (6) bekezdés b/pontja szerinti csalás büntettének,

X.r. vádlott által megvalósított csalási cselekmények 1 rb társtettesként és folytatólagosan elkövetett csalás büntettének (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a/ és c/ pont, (6) bekezdés b/ pont), 1 rb társtettesként elkövetett csalás büntette kísérletének (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a/ és c/ pont, (6) bekezdés b/ pont) minősülnek.

XIX.r. vádlott által elkövetett 3 rb a Btk.318.§ (1) bekezdésében meghatározott és az (5) bekezdés a/ pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett csalás büntettéként értékelt cselekménye a Btk. 318.§ (1) bekezdésében meghatározott- figyelemmel a (2) bekezdés a/pontjára - a (6) bekezdés b/ pontja szerinti csalás büntettének minősül.

Az ítéletábra a megyei bíróság jogi indokolását is osztotta, annak kiegészítésére nem látott indokot.

A bűnösségi körülményeket a megyei bíróság nagyrészt helyesen állapította meg, azonban az enyhítő körülmények köre kiegészítendő azzal, hogy I.r. és V.r. vádlottak egy-egy kiskorú gyermeket nevelnek, VII.r. vádlott három gyermek eltartásáról gondoskodik, XIII.r.vádlottnak egy kiskorú gyermeke van, XIX.r.vádlott büntetlen előéletű és beismerte a bűncselekmény elkövetését.

A bűnszervezet mellőzésére való tekintettel a vádlottakkal szemben alkalmazható büntetési tétel felső határa jelentős mértékben enyhült. A bűncselekmények tárgyi súlya miatt azonban az ítélőtábla nem látott lehetőséget az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetések enyhítésére, függetlenül a tetemes időmúlásra.

Kétségtelen tény, hogy egyes vádlottak vonatkozásában az ügyészi indítványra tekintettel hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása lehetne indokolt, azonban olyan mérvű emelésre, amelyet a másodfokú eljárásra vonatkozó szabályok előírnának, nem látott lehetőséget az ítélőtábla, továbbá a vádlottakkal szemben alkalmazott büntetések belső arányossága sem teszi lehetővé azt, hogy bármilyen irányban a vádlottak büntetésének a megváltoztatására kerüljön sor. A büntetés tartamának meghatározáskor egyes vádlottak esetében nagyobb jelentősége volt az egyéni megelőzésnek, mások vonatkozásában a general prevenció elvének, azonban összességében a megyei bíróság által alkalmazott büntetések a törvényben előírt büntetési céloknak megfelelnek. A fentiekben kifejtettekre figyelemmel az ítélőtábla a fellebbezéssel érintett vádlottak vonatkozásában a megyei bíróság által alkalmazott fő- és mellékbüntetéseket tekintette kiszabottnak azzal, hogy XIX.r vádlott tekintetében a Btk.87.§ (2) bekezdés c/ pontját alkalmazta az enyhítő körülményekre tekintettel.

Az ítélőtábla megállapította, hogy I.,II.,III.,IV.,V.,VII. és X.r. vádlottak esetében, mivel a terhükre megállapított cselekményeket nem bűnszervezetben követték el, a kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön és ugyancsak a fenti indokra figyelemmel I.,II., III., IV.,V.,VII., X. és XIX.r. vádlottak vonatkozásában a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezést mellőzte.

Az ítélőtábla I.r., II.r., VII.r. és XIX.r.vádlottak vonatkozásában a Btk.77/B.§. (1)bekezdés a/ pontja alapján vagyonekobbzást alkalmazott.

A vagyonekobbzást az ítélőtábla kizárólag azon vagyonra (összegre) rendelte el, amelyről a tényállás alapján megállapítható volt, hogy melyik vádlotthoz került a bűncselekmény elkövetése során. Azokban az esetekben, ahol a vádlottak bizonyíthatóan megosztottak a pénzen, nem volt alkalmazható a vagyonekobbzás, mivel a jelenlegi szabályozás értelmében nincs lehetőség egyetemleges kötelezésre. Erre figyelemmel *I.r. vádlott* a II/1. tényállási pontban 3.720.000,- forintot, a II/2-ben 3.600.000,- forint, a II/3. tényállási pontban 2.800.000,- forint, a II/4.tényállás esetében 2.795.000,- forint és a II/10. tényállási pontban 2.025.000,- forintot vett át, *összesen tehát 14.940.000,- forint erejéig*, míg *II.r vádlott* a II/6. tényállási pont vonatkozásában 1.900.000,- forint, a II/7. tényállási pontban 1.700.000,- forint, a II/11/B. pontban 2.310.000,- és a II/16. pontban 2.100.000,- forint, *összesen 8.010.000,- forint erejéig*, míg *VII.r. vádlottat 200.000,- forint és. XIX.r.vádlottat 3.840.000,- forint erejéig* sújtotta vagyonekobbzással.

Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

A fentiekben kifejtettek alapján a Győri Ítéltábla a Veszprém Megyei Bíróság 8.B.975/2007/192.számú ítéletét I.r., II.r.,III.r., IV.r., V.r., VII.r., X.r., XIX.r. vádlottak vonatkozásában a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyebekben I.r., II.r, III.r., IV.r., V.r., VI.r., VII.r., VIII.r., X.r., XIII.r., XIV.r., XV.r.,XVIII.r, XIX.r. és XX.r. vádlottak vonatkozásában a Be.371.§.(1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült 126.750,- forint bűnügyi költségből a Be.381.§ (1) bekezdése alapján II.r. vádlott 6.000,- forint, VI.r. vádlott 21.000,- forint, VII.r. vádlott 26.250,- forint, VIII.r. vádlott 26.250,- forint, X.r. vádlott 21.000,- forint, míg XIX.r. vádlott 26.250,- forintot köteles megfizetni.

G y ő r , 2011. július 13. napján

Dr.Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr.Zólyomi Csilla sk.
a tanács tagja, előadó

Dr.Takácsné dr.Helyes Klára sk.
a tanács tagja

Záradék:

Ez az ítélet, valamint a Veszprém Megyei Bíróság 2009. május 28. napján kihirdetett 8.B.975/2007/192. számú ítéletének meg nem változtatott része I.r., II.r, III.r., IV.r., V.r., VI.r., VII.r., VIII.r., X.r., XIII.r., XIV.r., XV.r.,XVIII.r, XIX.r. és XX.r. vádlottak vonatkozásában jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajtható.

Győr, 2011.évi július hó 13. napján

.Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül

kiadó